

**ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА
2013
КОНСОЛИДИРАН**

Информация за банковата група

Българска банка за развитие АД (ББР АД) е създадена на 11.03.1999 г. като акционерно дружество под наименованието "Насърчителна банка" АД.

На 23.04.2008 г. е приет Закон за Българската банка за развитие (ЗББР). С него е уреден обхвата на дейността на банката и на предвидените за учредяване нейни дъщерни дружества.

Мисията на ББР е да бъде съвременна банкова институция, стремяща се да използва в максимална степен уникалната си позиция на местния банков пазар за прилагане на държавната политика в българската икономика, като основен фокус на банката са местните малки и средни предприятия, проектното финансиране на експортно ориентирани компании, както и инвестиционното банкиране за публични проекти с национално значение.

Към 31.12.2013 г. внесенят основен акционерен капитал е 601 774 хил. лв. (31.12.2012 г.: 601 774 хил. лв.), като се състои от 6 017 735 обикновени поименни акции с право на глас с номинал 100 лева. Банката е изпълнила изискванията на БНБ за минимално изискван акционерен капитал за упражняване на банкова дейност, както и капиталовите изисквания на ЗББР. Собствеността на капитала се разпределя както следва: 99,9999% се притежава от Република България, представлявана от Министерство на финансите, 0,0001% се притежава от Банка ДСК.

На 16.09.2013 г. в Търговския регистър към Агенцията по вписванията са вписани допълнения и изменения в Устава на ББР, като бе актуализиран и предмета на дейност на банката. Съгласно Устава, Банката извършва дейности, предвидени в чл. 2, ал. 1 и ал. 2 от Закона за кредитните институции, съгласно издаден от БНБ лиценз. Банката може да извършва следните дейности:

1. публично привличане на влогове или други възстановими средства и предоставяне на кредити или друго финансиране за своя сметка и за собствен риск;
2. извършване на платежни услуги по смисъла на Закона за платежните услуги и платежните системи, без издаване на банкови платежни карти и електронни пари, както и изпълнение на платежни операции чрез банкови платежни карти и инструменти за електронни пари;
3. издаване и администриране на други средства за плащане като пътнически чекове и кредитни писма, доколкото тази дейност не е обхваната от т.2;
4. дейност като депозитарна или попечителска институция;
5. финансов лизинг;
6. гаранционни сделки;
7. търгуване за собствена сметка или за сметка на клиенти с:
 - инструменти на паричния пазар - чекове, менителници, депозитни сертификати и други, извън случаите по т. 8;
 - чуждестранна валута и благородни метали;
 - финансови фючърси, опции, инструменти, свързани с валутни курсове и лихвени проценти, както и други деривативни инструменти, извън случаите по т. 8;
8. търгуване за собствена сметка или за сметка на клиенти с прехвърляеми ценни книжа, участие в емисии на ценни книжа, както и други услуги и дейности по чл. 5, ал. 2 и 3 от Закона за пазарите на финансови инструменти;
9. парично брокерство;
10. консултации на дружества относно тяхната капиталова структура, отраслова стратегия и свързани с това въпроси, както и консултации и услуги относно преобразуване на дружества и сделки по придобиване на предприятия;
11. придобиване на вземания по кредити и друга форма на финансиране (факторинг, форфетинг и други);
12. придобиване и управление на дялови участия;
13. събиране, предоставяне на информация и референции относно кредитоспособността на клиенти;

14. други подобни дейности, определени с наредба на Българска народна банка.

Банката не може да извършва по занятие други дейности, освен горепосочените и предвидените в ЗББР, освен ако това е необходимо във връзка с осъществяване на нейната основна дейност или в процеса на събиране на вземания и по предоставени кредити. Банката може да създава или да придобива дружества за извършване на спомагателни услуги. Банката може да участва в дружества, консорциуми и други форми на сдружаване при спазване изискванията на действащото законодателство.

За изпълнение на своите цели ББР, формира финансова група (Групата) заедно с две свои еднолично притежавани дъщерни дружества – Национален гаранционен фонд ЕАД и Микрофинансираща институция ДЖОБС ЕАД.

Национален гаранционен фонд ЕАД (НГФ) е дружество, учредено на 12.08.2008 г. въз основа за Закона за Българската банка за развитие и е регистрирано в Търговския регистър на 22.08.2008 г. Съгласно Закона за кредитните институции (ЗКИ) „Национален гаранционен фонд“ ЕАД е финансова институция, вписана през 2009 г. от БНБ в Регистъра по чл.3, ал.2 от Закона за кредитните институции (ЗКИ). В съответствие с Устава на дружеството, предметът на дейност е:

1. издаване на гаранции за допълване на обезпечението по заеми на малки и средни предприятия;
2. предлагане на други продукти на малки и средни предприятия, като: гаранция за участие в търг; гаранция за добро изпълнение; гаранция за авансово плащане; гаранция за изплащане на кредит на износител и други;
3. издаване на гаранции за допълване на обезпечение по заеми на малки и средни предприятия, осъществяващи научноизследователска и развойна дейност и за внедряване на тези продукти и научни разработки в индустрията;
4. други дейности, които не са забранени изрично от закона.

Микрофинансираща институция ДЖОБС ЕАД е вписана в Търговския регистър на 14.01.2011 г. Предметът на дейност е микрофинансиране, в това число, но не само – отпускане на микрокредити, придобиване от трети лица и отдаване под лизинг на промишлено оборудване, автомобили и други превозни средства, както и други вещи/финансов лизинг/, покупко-продажба и внос на такива вещи, консултантски услуги, търговско представителство и посредничество на местни и чуждестранни физически и юридически лица, извършващи дейността си в страната, както и всяка друга дейност, незабранена със закон.

Седалището на Българска банка за развитие АД и Микрофинансираща институция ДЖОБС ЕАД е гр. София 1000, район "Средец", ул. "Стефан Караджа" №10. Седалището на Национален гаранционен фонд ЕАД към края на 2013 г. е гр. София 1000, район "Средец", ул. "Ангел Кънчев" №1. Към 31.12.2013 г. за компаниите от Групата на ББР са работили 157 служители.

Характеристика на външната среда - Макроикономическа среда и банкова система

През 2013 г. динамиката на българската икономика бе повлияна от политическите процеси в страната и все още неотшумелите последствия от икономическата криза, водещи до несигурност относно бъдещото развитие и повишена предпазливост при вземането на решения за потребление и инвестиции от страна на икономическите агенти.

Физическият обем на БВП през 2013 г. се повиши с 0.9%. Реалният растеж на показателя постепенно се ускорява и се наблюдават индикации, че процесът на възстановяване, макар и бавно, продължава. За разлика от 2012 г., когато растежът на БВП бе изцяло резултат от положителния принос на вътрешното търсене, то през 2013 г. основен двигател на растежа е нетният износ, докато вътрешното търсене е с негативен принос. Износът на стоки и услуги регистрира висок ръст от 8,9%, при спад от -0,4% през 2012 г. Вносът също ускорява растежа си (5,7% за 2013 г. при 3,3% за 2012 г.), най-вече поради увеличеното търсене на експортно ориентирани предприятия. Външното търсене е благоприятствано от признаците за съживяване на икономиките на основни външноикономически партньори-вносители на стоки и услуги на български производители.

Икономическите агенти продължиха да отлагат потреблението си и да ограничават инвестиционните си планове. Крайното потребление намаля с 1,4% в реално изражение, главно поради динамиката на индивидуалното потребление и потреблението на домакинствата. Физическият обем на бруто капиталобразуването отбеляза спад от 0,1%.

Несигурността в очакванията допринесе също и за регистрираната дефлация през 2013 г., за реализирания излишък по текущата сметка на платежния баланс и ниския обем на преките чуждестранни инвестиции, за динамиката на основните показатели на пазара на труда в страната, както и за ниското търсене на заеман ресурс както от страна на фирмите, така и от страна на домакинствата.

През 2013 г. индексът на потребителските цени (национален индекс) е отрицателен в размер на 1,6% (дек-дек). Основни фактори за това бяха динамиката на международните цени, ниското потребление, особено в сферата на услугите, както и мерки на правителството в областта на администрираните цени и най-вече тези на електро и топлоенергията.

Текущата сметка на платежния баланс завърши с излишък, който по предварителни данни на БНБ за 2013 г. е в размер на 831,3 млн. евро (2,1% от БВП). Според предварителните данни на платежния баланс преките чуждестранни инвестиции в страната са в размер на 1 229,4 млн. евро.

Въпреки отбелязаният ръст на икономиката през 2013 заетостта продължи да намалява, макар и незначително, а нивото на безработица се увеличи до 13,0% през четвъртото тримесечие на 2013 г.

През 2013 г. активите на банковата система нараснаха с 4.0% и към 31.12.2013 г. достигнаха 85,7 млрд. лева. Привлечените средства показаха сходна динамика и достигнаха 74,4 млрд. лева. Обемът на брутните кредити (без тези за финансови институции) се увеличиха само с 1,1% и към 31.12.2013 г. са в размер на 58,5 млрд. лева. Кредитите за предприятия и за домакинства се запазиха почти на нивото си от края на 2012 г. (регистрираха годишни ръстове съответно от 0,4 и 0,5%), като обемът на жилищните кредити за домакинства дори намаля с 0,6% в края на 2013 г. спрямо края на предходната година.

Банковата система запази капацитета си да устоява на неблагоприятни изменения в средата. Делът на необслужваните над 90 дни кредити претърпя минимални изменения в течение на годината и към 31.12.2013 г. достига стойност от 16,9% от общия кредитен портфейл (2012г. - 16,6%). Търговските банки продължават да намаляват разходите си за обезценка, които за 2013 г. са със 141 млн.лв. (11,7%) по-малко спрямо 2012 г. Размерът и качеството на капиталовата позиция на банковата система се запази на нива, осигуряващи стабилност в банковия бизнес. Общата капиталова адекватност на банковия сектор в края на 2013 г. е 16.85% (2012г. - 16.66%). За първи път от 2009 г. насам търговските банки увеличиха, макар и минимално, печалбата си спрямо предходната година и за 2013 г. тя е в размер на 584,9 млн.лв. (след данъци).

Преглед на дейността

През 2013 г. продължи процеса на модернизация и осъвременяване на дейността на дружествата от Групата на ББР, като същевременно се разви и бизнеса на дружествата.

След осъществената структурна реорганизация, през 2013 г. в ББР бе финализиран процеса на осъвременяване на вътрешно нормативната база и последователно се прилагат въведените процедури по организацията на ключовия бизнес на банката – кредитната дейност. Поставено бе началото на програма за микрофинансиране с цел подкрепа на проекти на стартиращи и съществуващи микро и малки компании. В процес на разработване е и програма за експортно финансиране съвместно с БАЕЗ, с цел да увеличи конкурентоспособността на българските износители.

Първата гаранционна схема на НГФ стартира през 2009 г., като по нея 11 търговски банки имаха възможност да включват кредити до февруари 2013 г. През 2013 г. стартира процедурата по избор на банки-партньори на НГФ по нова гаранционна схема. За разлика от предходната схема, по новата програма банките ще имат възможност сами да включват кредити в гарантирания от НГФ портфейл, при условие на спазване на заложените изисквания.

НГФ осъществи процедура по ЗОП за избор на банки-партньори за гаранционна дейност в рамките на инициатива по Програмата за Развитие на Селските Райони и по гаранционна програма за бенефициенти по Оперативна Програма за Развитие на Сектор Рибарство. Доизградена бе системата за задълбочен анализ на поеманите гаранционни рискове и се постигна адекватно покритие на рисковете, свързани с гаранции поети на началния етап от функциониране на дружеството. Внедрена бе и нова информационна система.

През 2013 г. Микрофинансираща институция ДЖОБС е предоставила финансиране на целевите си групи под формата на кредити за инвестиции, кредити за оборотни средства и финансов лизинг. През IV-тото тримесечие Управителният съвет на Българска банка за развитие АД взе решение да стартира процедура по преобразуване на Микрофинансираща институция ДЖОБС ЕАД чрез вливане в дружеството-майка - ББР.

Ръководството на Групата се придържа към последователна консервативна политика при оценката на риска, съответстваща на икономическата среда и специфичните характеристики на кредитния ѝ портфейл. През 2013 г. степента на покритие с обезценки на експозициите към нефинансови институции бе повишена от 17.2% на 21.3%.

Към 31.12.2013 г. консолидираният финансов резултат на Групата на Българска банка за развитие след данъци е печалба в размер на 15 437 хил. лв. (2012 г.: 8 495 хил. лв.). Финансовия резултат за 2013 г. бе повлиян значително от по-ниските разходи за обезценка, в общ размер от 34 675 хил. лева (2012 г.: 39 179 хил. лв.), в следствие от вече постигнатото добро покритие на кредитния портфейл. Бяха възстановени и провизии по поети гаранционни ангажименти в размер на 7 696 хил. лв. (през 2012 г. са допълнително заделени провизии в размер на 3 844 хил. лв.).

Реализираният от Групата на ББР оперативен доход за 2013 г. възлезе на 59 284 хил. лв. (2012 г.: 64 873 хил. лв.). Пониженият размер на оперативния доход е резултат от по-ниския нетен лихвен доход за 2013 г. от 57 492 хил.лв. (2012 г.: 62 638 хил. лв.), като понижението се дължи на спада в лихвените нива по кредитите.

Общите и административни разходи през 2013 г. възлизат на 13 185 хил. лв. (2012 г.: 12 017 хил. лв.), като съществен принос за ръста имат еднократни разходи, свързани с промените в състава на Управителния съвет през годината. Групата на ББР продължава да поддържа най-ниското за българската банкова система съотношение на разходи към приходи, на ниво от 22.2% за 2013 г.

Към 31.12.2013 г. консолидираните активи на Групата на ББР достигат 1 801 млн. лв., което представлява ръст спрямо края на 2012 г. от 6% (108 млн.лв.).

През 2013 г. Банковата група продължи активно да развива своята дейност, подкрепяйки българския бизнес в условията на затруднена икономическа среда. Кредитният портфейл на Групата нарасна с 4,3% до 582 422 хил. лв. (2012 г.: 558 669 хил. лв.), като Групата на ББР продължи да поддържа диверсифицирана отраслова структура на кредитния си портфейл. По-голямо намаление се наблюдава в относителните дялове на секторите събиране и обезвреждане на отпадъци (минус 1,5 процентни пункта) и селско стопанство (минус 0,9 пр. пункта), а ръст – в секторите промишленост (+ 5,9 пр. пункта) и операции с недвижими имоти (+ 0,8 пр. пункта).

Обемът на индиректното кредитиране чрез посредничество на търговски банки (он-лендинг) към 31.12.2013 г. възлезе на 385 341 хил. лв. спрямо 491 432 хил. лв. в края на 2012 г.

Притежаваният от Групата портфейл с ценни книжа се увеличи до 162 663 хил. лв. (2012 г.: 130 436 хил.лв.), като преобладаващата част от него е от държавни ценни книжа. Инвестициите в ценни книжа не са сред приоритетните за Групата дейности, а големият им размер към края на 2013 г. се дължи на наличието на значителен обем временно свободни ликвидни средства.

Към 31.12.2013 г. размерът на усвоените средства от международни финансови институции е 275 861 хил. лв. (2012 г.: 341 099 хил. лв.), като продължава сътрудничеството с ключовите за Групата на ББР международни партньори. През годината не са усвоявани кредитни линии поради

наличието на достатъчни средства за извършване на дейността. През годината бяха сключени и две изцяло нови кредитни линии с Международната инвестиционна банка и с Унгарската Ексим банка.

Извън традиционните си финансови източници през 2013 г. Групата на ББР встъпи и в преговори за допълнителни финансови улеснения с още пет нови и съществуващи партньори (Европейската инвестиционна банка, Турската ексим банка, HSBC, Китайската ексим банк и НуроНое) за предоставяне на ББР на експортно финансиране и финансиране на проекти от взаимен интерес. Договорена бе и държавна гаранция в размер на 150 млн. евро по нова кредитна линия от Европейската инвестиционна банка.

Управление на риска

В хода на обичайната си дейност дружествата от Групата на ББР са изложени на различни финансови рискове. Тези рискове се идентифицират, измерват и наблюдават с помощта на контролни механизми, за да могат да бъдат управлявани и да се избягва концентрирането на неоправдан риск. Процесът на управление на рисковете е съществен за доходността и съществуването ѝ. Основните рискове, на които е изложена Групата, са кредитен, пазарен и операционен.

Кредитен риск

Кредитният риск е основният риск, на който е изложена ББР, поради което неговото управление е основно в дейността ѝ. Управлението на кредитния риск се извършва в съответствие със Закона за ББР и с действащите законови и подзаконови нормативни актове на Република България, регламентиращи кредитната дейност, както и съгласно утвърдените международни норми и установените добри банкови практики.

В ББР функционира система за управление на кредитния риск в рамките на дейността на управление „Риск“. Кредитният риск се контролира както на транзакционно, така и на портфейлно ниво чрез система от вътрешни контроли. Органите, които вземат решения и контролират качеството на кредитите в процеса на кредитиране в банката, са Надзорен съвет, Управителен съвет, Кредитен съвет. Органите, които контролират качеството на кредитния портфейл, са Работна група по просрочените кредити, Работна група по съдебните кредити, Работна група за текущ контрол по кредитния портфейл, Комитет по провизиите.

Банката спазва лимити за концентрация на корпоративния кредитен портфейл по икономически сектори, както и други кредитни ограничения и лимити за концентрация. Наблюдението и контролът на приетите лимити се осъществява от отдел „Кредитен риск“ към управление „Риск“ на месечна база. Освен това лимитите се вземат предвид при преглед на всяко предложение за нов кредит. В случай на превишение на лимитите за кредитна концентрация вследствие на нововъзникнала свързаност, банката се стреми да намали превишението на лимитите в най-кратки срокове. Лимитите за концентрация се преразглеждат и актуализират периодично.

Управлението на кредитния риск по поетите задбалансови (гаранционни) ангажименти от НГФ е на две нива – на ниво индивидуална сделка (гаранция) и на портфейлно ниво. Кредитният риск на индивидуално ниво се управлява съгласно вътрешните правила и процедури за гаранционната дейност, като предложението за издаване на гаранция (поемане на гаранционен ангажимент) се преглежда и одобрява от риск мениджъра на дружеството преди издаване на потвърждение за гаранция от представляващите НГФ. По гаранционната схема по ПРСР има и второ ниво на одобрение – т.нар. Консултативен комитет, съставен от представители на МЗХ и ББР, който одобрява поемане на гаранционни ангажименти над 500 000 лв. На портфейлно ниво кредитният риск се управлява чрез въведени лимити за плащане (капове), ограничаващи ангажимента на НГФ да плати до определен дял от размера на портфейла от гаранции, издадени по дадена програма към дадена банка. Последващото управление на поетия от НГФ кредитен риск се осъществява чрез процедури за мониторинг, в рамките на които фондът може да изключи от гарантирания портфейл определени кредити, които не отговарят на специфични изисквания на подписаните гаранционни споразумения.

Политиката, която МФИ ДЖОБС е възприела с цел минимизиране на кредитния риск, е да прави предварителна оценка на кредитоспособността на клиентите, както и да изисква

допълнителни обезпечения по лизинговите и кредитни договори и прехвърлените права на вземания – застраховки на лизинговите активи, вписване на лизинговите договори в ЦРОЗ, поръчителство, запис на заповед и особени залози върху вземания, както и ипотека на недвижимо имущество и/или залог на движими вещи при предоставяне на кредити.

Пазарни рискове

При управлението на валутния риск Групата на ББР следва принципа за поддържане на минимални открити валутни позиции, съгласно зададени лимити. Валутните позиции не се формират със спекулативна цел, а са следствие на валутни операции, възникващи в хода на обичайната банкова дейност. Групата на ББР не извършва съществени сделки и не държи значителни открити позиции във валути, различни от евро и лев. Докато курсът на лева е устойчиво фиксиран към еврото, еврото не се разглежда като валута, носеща валутен риск за паричните потоци и финансовата позиция на Групата.

За управлението на лихвения риск се изготвят регулярни отчети за финансовите активи и пасиви, разпределени във времеви интервали според тяхната чувствителност към промени в лихвените проценти. Към несъответствията по периоди се прилага оценка за очакваното изменение на лихвената крива, с което се измерва потенциалния риск за лихвения доход на Групата.

Рисковете в операциите на паричния и капиталов пазар се управляват със система от лимити, отразяващи рисковия профил на инвестициите и определени по параметри на портфейла като контрагент, финансов инструмент, матуритет и др. Системата от лимити се преразглежда периодично, а изпълнението на лимитите е обект на ежедневно следене. Портфейлът ценни книги, формиран от дружествата от Групата с цел инвестиране на свободните средства, се характеризира с относително ниска дюрация, нисък лихвен риск и с относително ликвидни ценни книги, емитирани от надеждни институции, т.е. нисък ценови риск. Поради отсъствието на търговски портфейл съгласно регулаторните разпоредби не е заделен капитал за пазарен риск.

Ликвидността на Групата на ББР се управлява като стриктно се следят съотношения, индикиращи ликвидната позиция по периоди. Ликвидният риск се измерва чрез прилагане на допълнителни сценарии за паричните потоци от дейността. Измерват се и се следят също така ликвидните буфери на Групата на ББР и допълнителните източници на финансиране при пазарни и идиосинкратични шокове.

Операционен риск

Управлението на операционния риск се извършва чрез стриктно наблюдение и регистриране на всички операционни събития, като събитията, характеризиращи се с по-голяма честота, служат за основа на анализи на операционния риск в различни сценарии. При относително малкия брой на персонала в дружествата от Групата, операционният риск е лесно измерим и контролируем. В процеса на работа се поддържа регистър на операционните събития, който служи като база за анализ и подобрене на процесите на работа и минимизиране на условията, които потенциално биха довели до операционни събития и загуба за дружествата от Групата.

Банкови регулатори съгласно българското законодателство

В съответствие с изискванията на законите и подзаконови нормативни актове регулиращи банковата дейност в страната, Българска Банка за Развитие следва да спазва ограничения, свързани с определени съотношения при консолидираните си отчети. Към 31.12.2013 г. ББР е спазила всички регулативни изисквания на БНБ и българското законодателство.

В дейността си Групата следва да спазва регулаторните изисквания за капиталова адекватност и същевременно да изпълнява общите цели, заложили при създаването ѝ – подкрепа на икономическата политика на страната и развитието на малък и среден бизнес. Отчетената капиталова адекватност на консолидирана база към 31.12.2013 г. е 53.27% (31.12.2012 г. - 53.59%), като многократно превишава минимално изискваната капиталова адекватност от 12%.

Кредитен рейтинг и международна дейност

На 30.09.2013 г. рейтинговата агенция „Фич Рейтингс“ осъществи своя редовен годишен преглед и потвърди всички рейтинги на Българска банка за развитие АД. Дългосрочният рейтинг на банката е BBB-, краткосрочният – F3, като перспективата е стабилна. Присъдените на банката рейтингови нива се възприемат от финансовата общност като инвестиционни. Рейтингът на банката е сред най-високите в българската банкова система – доказателство за стабилната финансова позиция на ББР на фона на протичащите в Европа процеси.

ББР продължава успешно да развива ползотворни взаимоотношения с водещи европейски и международни финансови институции чрез участието си в международни специализирани асоциации. Това сътрудничество дава възможност на банката да се ползва от най-добрите банкови практики, ноу-хау, информация за финансови продукти и да участва в тяхното разработване и прилагане.

ББР има бърз достъп до качествена информация за най-новите промени в законодателната база на европейско ниво и нейното прилагане в областта на банките за развитие и има възможност за пряко участие в тези промени. Членството в международните специализирани асоциации предоставя възможност и за участие в семинари и срещи на високо ниво с представители на ЕК и нейните подразделения.

От 2005 г. ББР е активен член на Европейската асоциация на публичните банки (ЕАПБ) – European Association of Public Banks. На Общото събрание на Асоциацията през ноември 2013 г. в Брюксел, г-н Димо Спасов – Главен изпълнителен директор на ББР, бе избран за член на Административния борд на престижната европейска банкова организация. През 2013 г. ББР продължи да взема участие в работните срещи и семинари, организирани от ЕАПБ, свързани с развитието на сътрудничеството с ЕК, финансовото законодателство и прилагането на финансови инструменти през новия програмен период. ББР участва и в международния проект ФИН-ЕН за приложението на инструменти на финансов инженеринг за предприятията и практиката в различни страни. Членството в ЕАПБ спомага за обмяната на опит и най-добри практики между ББР и европейските публични банки.

Банката също така е пълноправен член в Мрежата на Европейските Финансови Институции (НЕФИ) – Network of the European Financial Institutions, от 2007 г., в която влизат представители от 17 институции от различни европейски страни. Мисията на НЕФИ е да се подобри обмена на информация и идеи с цел улесняване достъпа до финансирането на МСП. През 2013 г. членовете на НЕФИ активно работиха върху изготвянето на съвместни становища по различни теми, свързани с новите финансови инструменти и програми, промените в законодателството за държавните помощи, както и семинари на различни теми.

През 2013 г. ББР продължи участието си в дейността на Клуба на Институциите, специализирани в дългосрочното кредитиране. С цел разширяване на дейността и осигуряване на устойчиво представителство на ниво ЕС започна реструктуриране на Клуба, като през юли 2013 г. той прерасна в Европейска асоциация на дългосрочните инвеститори (ЕЛТИ) – European Association of Long-term Investors. ББР е съчредител на новата организация. Проведе се и първото Общо събрание на Асоциацията, на което освен организационни въпроси бе дискутиран фокуса на бъдещото развитие на институцията и насоките на нейната работа.

ББР е акционер с 0,10% от капитала на ЕИФ и участва редовно в дискусиите на Групата на Финансовите институции акционери, където се обсъждат основните насоки за развитие на дейността и политиката на ЕИФ, както и предстоящото увеличение на капитала на Фонда.

Националният Гаранционен Фонд ЕАД продължи да членува в Европейската асоциация за взаимно гарантиране (АЕСМ), в която участват 39 дружества от 20 страни от ЕС, Русия и Турция. Основна цел на асоциацията е да се подкрепят малки и средни предприятия с добри бизнес проекти, но с недостатъчно обезпечение или собствени средства. През 2013 г. НГФ взе участие в изготвянето на различни становища за ЕК, също и във форум за приложението на гаранционните модели в Европа, на които бяха обсъдени и добрите практики и потенциалните трудности при тяхната реализация.

През 2013 г. МФИ Джобс ЕАД договори гаранционна линия от 1,33 млн. евро, която е предоставена от ЕИФ чрез европейския механизъм за микрофинансиране „Прогрес“. Договорената гаранция улеснява достъпа до финансиране на български микрофирми. Тази гаранционна линия е второто споразумение между МФИ Джобс и ЕИФ и е резултат на добрите взаимоотношения между двете страни. Със средствата по първата линия МФИ Джобс е отпуснала над 204 кредити и лизинги на микрофирми.

Управление на Групата

Българска банка за развитие АД (дружество-майка) има двустепенна структура на управление, която се състои от Надзорен съвет и Управителен съвет.

Към началото на 2013 г. членовете на Надзорния Съвет на ББР АД са Доротея Иванова Пандова (председател на НС), Диана Тонева Драгнева-Иванова (член на НС) и Румен Андонов Порожанов (член на НС). С решение на извънредно Общо събрание на акционерите на ББР, проведено на 25.03.2013 г., от състава на Надзорния съвет е освободена г-жа Доротея Иванова Пандова, а като нов член на НС е избран г-н Стефан Александров Белчев. С решение на НС от 29.03.2013 г., за председател на Надзорния съвет на Банката е избран Стефан Александров Белчев, а за заместник-председател на НС - Диана Драгнева-Иванова. Към 31.12.2013 Надзорният съвет на ББР има следния състав: Стефан Александров Белчев – председател на НС, Диана Тонева Драгнева-Иванова – зам. председател и член на НС, Румен Андонов Порожанов – член на НС.

Към началото на 2013 г. Управителния Съвет на ББР е в състав: Асен Василев Ягодин – Председател на УС и Главен изпълнителен директор, Владимир Владимиров Гюлев – Зам.-председател на УС и Изпълнителен директор, Илия Запрянов Караниколов – Член на УС и Изпълнителен директор, Андрей Иванов Генов - Член на УС, Христо Вангелов Карамфилов – Член на УС. Банката се представлява съвместно от всеки двама от тримата изпълнителни директори.

На проведеното на 25.03.2013г. извънредно Общо събрание на акционерите на банката бяха приети и изменения в Устава на банката, като с цел оптимизиране на дейността на банката броят на членовете на УС се намали от пет на три. Във връзка гореспоменатото изменение, на 29.03.2013г. НС на Българска банка за развитие АД взе решение за промени в състава на Управителния съвет на ББР, а именно: НС освободи Владимир Владимиров Гюлев и Андрей Иванов Генов като членове на УС. След тази промяна съставът на Управителния съвет на ББР е следният Асен Василев Ягодин – Председател на УС и Главен изпълнителен директор, Христо Вангелов Карамфилов – Заместник-председател на УС, Илия Запрянов Караниколов – Член на УС и Изпълнителен директор. Банката се представлява съвместно от двамата изпълнителни директори.

С решение на Надзорния съвет на ББР от 28.08.2013 г. г-н Христо Карамфилов и г-н Илия Караниколов са освободени от Управителния съвет на банката. Със същото решение на НС на ББР за членове на УС са назначени г-н Димо Евгениев Спасов и г-н Билян Любомиров Балев. След така взетото решение на НС, както и с решения от проведено заседание на УС на ББР от 11.09.2013 г., съставът на Управителния съвет на ББР е следният: Димо Евгениев Спасов – Председател на УС и Главен изпълнителен директор, Билян Любомиров Балев – Заместник-председател на УС и Изпълнителен директор, Асен Василев Ягодин – Член на УС. Банката се представлява съвместно от двама изпълнителни директори.

С решение на Надзорния съвет на ББР от 11.10.2013 г. като член на УС е освободен г-н Асен Ягодин, а за член на УС е назначен г-н Иван Христов. След така взетото решение съставът на Управителния съвет на ББР е следният: Димо Евгениев Спасов – Председател на УС и Главен изпълнителен директор, Билян Любомиров Балев – Заместник-председател на УС и изпълнителен директор, Иван Кирилов Христов – Член на УС.

На свое заседание от 10.12.2013 г. Управителният съвет на Българска банка за развитие АД овласти господин Иван Кирилов Христов, в качеството му на член на УС, за изпълнителен директор на банката.

Към 31.12.2013 Управителния съвет на ББР има следния състав: Димо Евгениев Спасов – Председател на УС и Главен изпълнителен директор, Билян Любомиров Балев – Зам.-председател на УС и Изпълнителен директор, Иван Кирилов Христов – Член на УС и Изпълнителен директор. Банката се представлява съвместно от всеки двама от тримата изпълнителни директори.

Няма сключени договори по смисъла на чл. 240 "б" на Търговския закон между членовете на НС и УС или свързани с тях лица, от една страна, и банката от друга страна, които да излизат извън обичайната им дейност или съществено да се отклоняват от пазарните условия.

Участието, по смисъла на чл.247, ал.2, т.4 от Търговския закон, на членове на НС и УС в търговски дружества като неограничено отговорни съдружници, притежаване на повече от 25 на сто от капитала на друго дружество, както и участие в управлението на други търговски дружества или кооперации като прокуристи, управители или членове на съвети е както следва:

- Членовете на НС на ББР имат следните участия в управлението на други дружества:
 - Стефан Александров Белчев участва в управлението на УМБАЛСМ „Пирогов“ ЕАД като член на Съвета на Директорите.
 - Диана Тонева Драгнева-Иванова не участва в управлението на други дружества.
 - Румен Андонов Порожанов не участва в управлението на други дружества.

Членовете на НС на ББР нямат участия в капитала на други дружества.

- Членовете на УС имат следните участия в капитала и управлението на други дружества:
 - Димо Евгениев Спасов участва в управлението на Национален гаранционен фонд ЕАД, ЕИК 200321435 като Председател на Съвета на Директорите. Г-н Спасов е член на Административния борд на Европейската асоциация на публичните банки (ЕАПБ).

Г-н Спасов е едноличен собственик на капитала и управител на „Алтернатива Финанс“ ЕООД, ЕИК 200833738.

- Билян Любомиров Балев участва в управлението на Микрофинансираща институция Джобс ЕАД, ЕИК 201390740 като Председател на Съвета на Директорите.

Г-н Балев е съдружник във „Фининвест“ ООД и притежава 99% от капитала на дружеството. Дружеството е чуждестранно юридическо лице, учредено и съществуващо съгласно законите на Обединено кралство Великобритания и Северна Ирландия.

- Иван Кирилов Христов не участва в управлението и капитала на други дружества.

ББР е едноличен собственик на капитала на дъщерните дружества НГФ ЕАД и МФИ Джобс ЕАД.

НГФ ЕАД има едностепенна система на управление – Съвет на директорите (СД), като през 2013 г. той е бил в състав от трима членове. От началото на годината СД е в състав: Андрей Иванов Генев – Председател на СД, Димитър Иванов Митев – зам.председател и член на СД и Самуил Павлов Шидеров – член на СД и изпълнителен директор. На 17.04.2013 г. с решение на едноличния собственик на капитала е променен СД, а именно: Андрей Иванов Генев и Димитър Иванов Митев са освободени като членове на СД на НГФ, като СД става в състав: Илия Запрянов Караниколов - председател на СД, Росен Емануилов Ненов - член на СД и Самуил Павлов Шидеров - Зам.председател на СД и изпълнителен директор. На 25.07.2013 г., с решение на едноличния собственик на капитала е променен СД, а именно: Росен Емануилов Ненов е освободен като член на СД, като СД става в състав: Илия Запрянов Караниколов - Председател на СД, Михаил Петров Сотиров - член на СД и Самуил Павлов Шидеров - Зам.председател на СД и изпълнителен директор. На 27.09.2013 г., с решение на едноличния собственик на капитала е променен СД, а именно: Димо Евгениев Спасов - Председател на СД, Михаил Петров Сотиров - член на СД и Самуил Павлов Шидеров - Зам.председател на СД и изпълнителен директор.

Фондът се представлява от които и да е двама от членовете на съвета на директорите заедно.

Членовете на СД на НГФ ЕАД не притежават акции на Фонда, както и нямат специални права за придобиване на такива акции.

Няма сключени договори по смисъла на чл. 240 "б" на Търговския закон между членовете на СД на НГФ ЕАД или свързани с тях лица, от една страна, и дружеството от друга страна, които да излизат извън обичайната им дейност или съществено да се отклоняват от пазарните условия.

Участието, по смисъла на чл.247, ал.2, т.4 от Търговския закон, на членове на СД на НГФ ЕАД в търговски дружества като неограничено отговорни съдружници, притежаване на повече от 25 на сто от капитала на друго дружество, както и участието им в управлението на други търговски дружества или кооперации като прокуристи, управители или членове на съвети е както следва:

- Членовете на СД на дружеството имат следните участия в управлението и капитала на други дружества:
 - Димо Евгениев Спасов е член на УС на ББР АД, ЕИК 121856059;
Г-н Спасов е едноличен собственик и управител на капитала на „Алтернатива Финанс“ ЕООД, ЕИК 200833738.
 - Самуил Павлов Шидеров и Михаил Петров Сотиров нямат участия в други дружества или кооперации съгласно чл. 247 ал. 2 т. 4 от Търговския закон.

МФИ Джобс ЕАД също има едностепенна система на управление - Съвет на директорите (СД), който се състои от три члена.

От началото на 2013 г. и до датата на съставяне на този доклад са извършени следните промени в състава на Съвета на директорите на Дружеството:

На 25.04.2013 г. е вписана промяна в Търговския регистър, като на мястото на Илия Запрянов Караниколов - председател на Съвета на директорите бе вписан Костадин Божиков Мунев - член на Съвета на директорите. Христо Вангелов Карамфилов бе вписан като председател на Съвета на директорите, а Мартин Емилов Ганчев като зам. председател на Съвета на директорите. Със същата дата е заличена от Търговския регистър прокуратата на Костадин Божиков Мунев.

На 04.10.2013 г. е вписана нова промяна в Търговския регистър, като на мястото на Христо Вангелов Карамфилов – председател на Съвета на директорите е вписан Билян Любомиров Балев – председател на Съвета на директорите. Към 31.12.2013 г. СД е в състав: Билян Любомиров Балев (председател на СД), Мартин Емилов Ганчев (зам. председател на СД) и Костадин Божиков Мунев (член на СД).

Дружеството се представлява от които и да е двама от членовете на Съвета на директорите заедно.

Няма сключени договори по смисъла на чл. 240 "б" на Търговския закон между членовете на СД или свързани с тях лица, от една страна, и Дружеството от друга страна, които да излизат извън обичайната им дейност или съществено да се отклоняват от пазарните условия.

Участието, по смисъла на чл.247, ал.2, т.4 от Търговския закон, на членове на СД на Дружеството в търговски дружества като неограничено отговорни съдружници, притежаване на повече от 25 на сто от капитала на друго дружество, както и участието им в управлението на други търговски дружества или кооперации като прокуристи, управители или членове на съвети е както следва:

- Членовете на СД на Дружеството имат следните участия в управлението и капитала на други дружества:
 - Билян Любомиров Балев е изпълнителен директор и зам. председател на Управителния съвет на Българска банка за развитие АД. Също така г-н Балев е съдружник във „Фининвест“ ООД и притежава 99% от капитала на дружеството. Дружеството е чуждестранно юридическо лице, учредено и съществуващо съгласно законите на Обединено кралство Великобритания и Северна Ирландия.
 - Мартин Емилов Ганчев и Костадин Божиков Мунев нямат участия в други дружества или кооперации съгласно чл. 247 ал. 2 т. 4 от Търговския закон.

Възнагражденията, изплатени на лицата, управлявали дружествата от Групата на ББР през 2013 г., са 2 804 хил. лева.

Сделки със свързани лица и дружества под общ контрол на държавата

Собственик на ББР е българската държава, в резултат от което дружествата от Групата на ББР са свързани лица с държавните органи на Република България и дружествата, в които тя упражнява контрол. В бележка №38 към консолидирания финансов отчет на ББР за 2013 г. са представени сделките със свързани лица и дружества под общ контрол на държавата.

Стратегия за развитие и бизнес цели. Финансови цели и задачи

В рамките на следващия стратегически хоризонт фокусът на групата на ББР е насочен към трансформирането на ББР в пълноценна банка за развитие и осигуряване на по-добър достъп на малките и средни предприятия до финансов ресурс с цел ефикасно прилагане на държавата политика в икономиката с оглед гарантиране устойчивото развитие на страната.

С цел подобряване, стимулиране и развитие на общия икономически, експортен и технологичен потенциал на малките и средните предприятия чрез улесняване на достъпа им до финансиране се предвиждат промени в съществуващия закон за ББР. Предвижда се вливане на МФИ Джобс в структурите на банката, създаване на Фонд за Капиталови Инвестиции и развитие на функциите по експортно и търговско финансиране в банката. Предвид взетото решение за вливане на МФИ Джобс, усилията в микрофинансирането ще се насочат към използване на изградения потенциал и бизнес мрежата.

Предстои изграждане на мрежа от представителства в страната - ще се разгърне мрежа от 10 до 12 регионални представителства, покриваща основните центрове на икономическа активност. Банката ще се стреми да заеме активна позиция при управлението на средства по Джереми, Джесика и други финансови инструменти на ЕС. ББР ще подпомага и за в бъдеще бенефициентите по европейски програми (МСП, земеделци и експортно ориентирани фирми) при реализиране на техните инвестиционни проекти.

Залага се ускорен ръст на предоставените кредити, както в индиректното, така и в директното финансиране, като постепенно се постигне по-висок дял на средствата, отпуснати чрез други банки. Чрез дъщерните си дружества Групата на ББР ще продължи да разширява спектъра на услуги за МСП, като НГФ ще развива както администрирането на целеви гаранционни програми за определени стопански сектори, така и гаранционна дейност за свой риск.

Развитието на дейността на групата на ББР за 2014 г. ще се фокусира върху кредитната активност. Банката ще продължи да съблюдава принципа на разумното кредитиране и да следва консервативния си подход при поемането на рискове и обезценка на активи. Експортното и търговско финансиране ще бъде нова функция за ББР („ексим“ функция). Предложението е в българските условия ексим функцията да се развие в рамките на ББР, като се обособи в отделна бизнес линия. Развитието на ексим дейността от ББР ще подобри конкурентоспособността на българските износители и ще подкрепи експортно ориентирано икономическо развитие.

Събития след датата на баланса

В периода между датата на баланса и изготвянето на този доклад не са настъпили събития имащи съществено отражение върху изложените в доклада факти.

Декларация на ръководството

Ръководството на банката декларира, че приложеният годишен финансов отчет отразява достоверно имущественото и финансовото състояние на Групата на ББР към края на 2013 г., както и определянето на финансовия резултат за годината в съответствие с действащото законодателство. Използвана е подходяща счетоводна политика, която е прилагана последователно. Направени са необходимите преценки, в съответствие с принципа на предпазливост, при съставяне на годишния финансово-счетоводен отчет към края на годината. Ръководството последователно използва приложимите счетоводни стандарти и годишния финансов отчет е съставен на принципа на действащо предприятие.

Ръководството на банковата група полага усилия за поддържане на подходяща счетоводна система, която отговаря на действащите счетоводни стандарти. Годишният финансов отчет разкрива състоянието на Групата на ББР с разумна степен на точност.

Предприети са всички мерки за опазване активите на дружествата от Групата на ББР предотвратяване на измами и недопускане нарушаване на законите в страната и наредбите на БНБ за регулиране на банковата дейност.

Настоящият доклад за дейността е приет на 2-ри април 2014 г. от УС на ББР и е подписан от:

ИЗПЪЛНИТЕЛНИ ДИРЕКТОРИ:

Димо Спасов

Билиан Балев

Иван Христов

